

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΗΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1 Σκοπός

Οι παρούσες οδηγίες αφορούν τη διαδικασία προέγκρισης μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης ("APA") στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας. Σκοπός τους είναι να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις στον χειρισμό υποθέσεων αυτών και να αποσαφηνιστούν τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντά τους κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που έχει σαν στόχο την επίτευξη της προέγκρισης.

Οι Ελληνικές φορολογικές αρχές θέσπισαν τη διαδικασία APA προκειμένου να επιλύονται εκ των προτέρων οι διαφορές σχετικά με την ενδοομιλική τιμολόγηση που προκύπτουν μεταξύ επιχειρήσεων και φορολογικών αρχών των διαφόρων κρατών, και να αποφευχθεί η διπλή φορολογία.

Οι APA στοχεύουν στο να παρέχεται μεγαλύτερη ασφάλεια στις επιχειρήσεις και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στους ελέγχους των φορολογικών αρχών. Με τη χρήση αυτής της διαδικασίας, οι Ελληνικές φορολογικές αρχές ακολουθούν τη συνήθη πρακτική της πλειοψηφίας των ανεπτυγμένων χωρών, όπως συνιστάται και από τον ΟΟΣΑ.

Τα παραπάνω ισχύουν αναλογικά και για την κατανομή των κερδών μεταξύ μιας εγχώριας επιχείρησης και της μόνιμης εγκατάστασής της στην αλλοδαπή, καθώς και των κερδών των μόνιμων εγκαταστάσεων αλλοδαπών επιχειρήσεων που βρίσκονται στην Ελλάδα.

1.2 Ο όρος " APA", ορισμός, νομική βάση

Όπως ορίζεται διεθνώς, η APA είναι μια συμφωνία μεταξύ ενός ή περισσότερων φορολογουμένων και μίας ή περισσότερων φορολογικών διοικήσεων. Θεσπίζει - πριν από την πραγματοποίηση των ελεγχόμενων συναλλαγών που διενεργούνται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε διαφορετικές χώρες - μια μέθοδο καθορισμού της ενδοομιλικής τιμολόγησής τους σύμφωνα με την «αρχή των ίσων αποστάσεων», για δεδομένη χρονική περίοδο. Επιπλέον, μπορεί να συμφωνηθούν περαιτέρω κριτήρια για τον καθορισμό των ενδοομιλικών τιμών, π.χ. συγκριτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιούνται και τρόποι επικαιροποίησής τους καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την APA, κρίσιμες παραδοχές για μελλοντικές συνθήκες, κλπ.

Σε περίπτωση μονομερούς ΑΡΑ τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία, είναι η αιτούσα επιχείρηση και η Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών ως «αρμόδια αρχή». Σε περίπτωση διμερούς ή πολυμερούς ΑΡΑ τα μέρη που συμμετέχουν στην διαπραγμάτευση είναι οι "αρμόδιες αρχές" των εμπλεκόμενων κρατών και όχι ο αιτών ή η συνδεδεμένη επιχείρηση του, οι οποίοι δύνανται να αποδεχτούν ή όχι την ΑΡΑ.

Η μονομερής ΑΡΑ δεν εξαλείφει την πιθανότητα διπλής φορολόγησης γι' αυτό και δεν προτείνεται. Σε περιπτώσεις όμως που δεν υπάρχει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με μια χώρα, η Διεύθυνση Ελέγχων μπορεί να εκδώσει στον φορολογούμενο, κατόπιν αιτήματος, απόφαση μονομερούς προέγκρισης της ενδοομιλικής του τιμολόγησης εφόσον κρίνεται σκόπιμο και εφόσον υπάρχει έννομο συμφέρον. Αν ο φορολογούμενος συνάψει μονομερή ΑΡΑ με άλλη χώρα σύμφωνα με τη νομοθεσία της, χωρίς τη συμμετοχή των Ελληνικών φορολογικών αρχών, τότε οι Ελληνικές φορολογικές αρχές δεν δεσμεύονται από αυτήν.

2. Διαδικασία - Βήματα

Η φορολογική διοίκηση προτείνει την υποβολή αίτησης προκαταρκτικής διαβούλευσης πριν από την επίσημη αίτηση ΑΡΑ. Στο στάδιο αυτό δίνεται η ευκαιρία να συζητηθούν τα οφέλη που ενδεχομένως θα προκύψουν από τη σύναψη μιας ΑΡΑ, οι πληροφορίες που απαιτούνται για την ανάλυση της πολιτικής ενδοομιλικής τιμολόγησης των επιχειρήσεων, να γίνει ένα χρονοδιάγραμμα των εργασιών και να συζητηθούν γενικότερα όλα τα ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης.

- 2.1 Ο φορολογούμενος πρέπει να προτείνει μια μέθοδο καθορισμού των ενδοομιλικών τιμών και να παρέχει όλες τις εμπορικές, βιομηχανικές, οικονομικές και νομικές πληροφορίες που απαιτούνται για να στηρίξει τον ισχυρισμό του ότι η μέθοδος που προτείνει οδηγεί σε τιμολόγηση σύμφωνη με την αρχή των ίσων αποστάσεων.

Το γεγονός ότι ο φορολογούμενος υπόκειται σε φορολογικό έλεγχο δεν πρέπει να αποτελέσει εμπόδιο για την υποβολή αίτησης ΑΡΑ που καλύπτει μελλοντικές συναλλαγές. Αντίστοιχα η υποβολή της αίτησης ΑΡΑ δεν προκαλεί σε καμία περίπτωση αναστολή του φορολογικού ελέγχου ή της διαδικασίας βεβαίωσης για προηγούμενα φορολογικά έτη.

Η αίτηση ΑΡΑ κατατίθεται από τον φορολογούμενο στο αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με κοινοποίηση στη Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων. Ταυτόχρονα υποβάλλεται αίτηση στο άλλο ενδιαφερόμενο κράτος και αντίγραφο της αίτησης αυτής κατατίθεται, το αργότερο εντός μηνός από την υποβολή της, στο αρμόδιο τμήμα.

Ο φορολογούμενος πρέπει να παρέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την υποστήριξη της αίτησής του. Τα σχετικά έγγραφα

πρέπει να υποβάλλονται σε μια αμοιβαία συμφωνημένη μορφή και σε κάθε περίπτωση και στην Ελληνική γλώσσα.

2.2 Η διαδικασία για την προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης απαιτεί συνεργασία μεταξύ της επιχείρησης και της φορολογικής διοίκησης.

Οι δύο πλευρές πρέπει να συζητήσουν τη μέθοδο καθορισμού των ενδοομιλικών τιμών και τις υπό εξέταση συναλλαγές. Πραγματοποιούνται συναντήσεις σε τεχνικό επίπεδο ώστε ο φορολογούμενος να παρουσιάσει τα απαιτούμενα για την ανάλυση των σχετικών συναλλαγών έγγραφα και να δικαιολογήσει την μέθοδο που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης, η φορολογική διοίκηση πρέπει να αναλύσει την προτεινόμενη από τον φορολογούμενο μέθοδο από κοινού με την αρμόδια αρχή του άλλου εμπλεκόμενου κράτους, στο πλαίσιο των παράλληλων διαπραγματεύσεων που διεξάγονται μεταξύ τους.

Οι υπάλληλοι του αρμόδιου τμήματος της Διεύθυνσης Ελέγχων, οι οποίοι εξετάζουν την αίτηση, δύνανται με την συγκατάθεση της επιχείρησης, να κάνουν επιτόπιες επισκέψεις στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης για τη διαπίστωση των συνθηκών λειτουργίας της.

Ενώ η αίτηση εξετάζεται, η επιχείρηση ενημερώνει το αρμόδιο τμήμα σχετικά με την πρόοδο των διαδικασιών στις λοιπές εμπλεκόμενες αλλοδαπές αρχές και παρέχει σε αυτήν τα ίδια έγγραφα που έχει υποβάλει σε αυτές.

Η φορολογική διοίκηση πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά έγγραφα ώστε να μπορέσει να ερμηνεύσει την ενδοομιλική τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης. Εκτός από την παροχή των εγγράφων που απαιτούνται για την ανάλυση της μεθόδου, ο φορολογούμενος μπορεί να χρειαστεί να προσκομίσει οποιοδήποτε λογιστικό ή μη στοιχείο που μπορεί να βοηθήσει τους υπαλλήλους που εξετάζουν την αίτηση, όπως:

- Στοιχεία σχετικά με τιμές, δείκτες συγκρίσιμων μη ελεγχόμενων συναλλαγών,
- Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για παρόμοιες ανέλεγκτες συναλλαγές προτείνοντας τις αναγκαίες προσαρμογές ώστε να καταστούν συγκρίσιμες.

Εάν δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα συγκρίσιμα στοιχεία, η επιχείρηση πρέπει να αποδείξει ότι με τη μέθοδο που ακολουθεί οι τιμές που προσδιορίζονται είναι σύμφωνες με την αρχή των ίσων αποστάσεων.

2.3 Η προτεινόμενη μέθοδος καθορισμού των ενδοομιλικών τιμών αφορά μελλοντικές συναλλαγές οι οποίες μπορεί να επηρεαστούν από τις

αλλαγές στην επιχείρηση ή στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να έχουν αντίκτυπο στις παραμέτρους της συμφωνίας τη στιγμή που θα διενεργηθούν οι μελλοντικές συναλλαγές.

Για το λόγο αυτό, πρέπει να προτείνονται κρίσιμες παραδοχές , δηλαδή κατώτατα όρια ή παραμέτρους που θεωρείται ότι μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την εγκυρότητα της ΑΡΑ, καθιστώντας απαραίτητη την αναθεώρησή της ή την ακύρωση της για την εναπομείνουσα διάρκεια. Οι κρίσιμες παραδοχές θα πρέπει να αναλύονται λεπτομερώς κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης.

Αν η επιχείρηση κρίνει σκόπιμο, μπορεί να υποβάλει μια τεχνική έκθεση από εμπειρογνώμονα (σε οικονομικά, χρηματοοικονομικά ή άλλα θέματα) με σκοπό την υποστήριξη της καταλληλότητας της μεθόδου που έχει επιλέξει. Η φορολογική διοίκηση διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει περισσότερες πληροφορίες, όπως αναλύσεις και εκθέσεις, που θεωρεί χρήσιμες για την εξέταση της επιλεγμένης μεθόδου. Κάθε πληροφορία που ζητά γραπτώς η φορολογική διοίκηση πρέπει να υποβάλλεται χωρίς καθυστέρηση.

- 2.4 Η επιχείρηση δεν μπορεί να επικαλεστεί το στοιχείο της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών ως λόγο για να αρνηθεί να προσκομίσει ένα έγγραφο. Η φορολογική διοίκηση δεσμεύεται να μην αποκαλύψει τις πληροφορίες που έλαβε σε οποιονδήποτε τρίτο, εκτός από την αρμόδια αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους και να ακολουθεί τους κανόνες εμπιστευτικότητας.

Όταν η φορολογική διοίκηση ολοκληρώσει την αξιολόγηση της αίτησης ενημερώνει για τις θέσεις της την επιχείρηση και την αρμόδια αρχή του άλλου εμπλεκόμενου κράτους προκειμένου να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των φορολογικών αρχών.

Η φορολογική διοίκηση ενημερώνει τον φορολογούμενο για την πρόοδο των συζητήσεων. Εάν, μετά τις διαπραγματεύσεις αυτές, η αρμόδια αρχή του άλλου εμπλεκόμενου κράτους καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν επιθυμεί την σύναψη ΑΡΑ, η διαδικασία τερματίζεται και ο φορολογούμενος ενημερώνεται σχετικά.

- 2.5 Όταν η Ελληνική φορολογική διοίκηση και η αρμόδια αρχή του άλλου εμπλεκόμενου κράτους καταλήξουν σε συμφωνία, αυτή γνωστοποιείται στην επιχείρηση με έγγραφο εμπιστευτικού χαρακτήρα. Η επιχείρηση στη συνέχεια εάν αποδεχτεί το περιεχόμενο του εγγράφου υπογράφει πρακτικό αποδοχής προέγκρισης μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης.

3. Μέσα σε είκοσι ημέρες από την υπογραφή του πρακτικού η φορολογική διοίκηση εκδίδει την απόφαση προέγκρισης μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης (ΑΡΑ).

4. Η ΑΡΑ τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί από τις ενδιαφερόμενες πλευρές. Η διάρκειά της δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη. Η χρονική ισχύς της απόφασης προέγκρισης δεν μπορεί να ανατρέχει σε φορολογικό έτος που έχει παρέλθει κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης προέγκρισης.
5. Οι υποχρεώσεις της επιχείρησης ορίζονται στην απόφαση προέγκρισης. Η επιχείρηση έχει την υποχρέωση να καταρτίζει και να υποβάλλει στο αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Ελέγχων ετήσια έκθεση συμμόρφωσης. Σκοπός της έκθεσης αυτής είναι να αποδείξει ότι τηρήθηκαν τα προβλεπόμενα στην ΑΡΑ. Σε περίπτωση μη υποβολής της έκθεσης συμμόρφωσης η απόφαση προέγκρισης ακυρώνεται από το φορολογικό έτος το οποίο αφορά και μετά.
6. Αρμοδιότητα εξέτασης των αιτήσεων προέγκρισης και έκδοσης των σχετικών αποφάσεων έχει το αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Ελέγχων, επομένως όλες οι αιτήσεις, οι τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που ζητούνται, καθώς και η ετήσια έκθεση συμμόρφωσης πρέπει να κατατίθενται σε αυτό.

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης μπορείτε να απευθύνεστε στο:

Υπουργείο Οικονομικών
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων
Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης
Διεύθυνση Ελέγχων
Τμήμα Δ'
Καραγιώργη Σερβίας 10
10184 Αθήνα
Τηλ.: 210-3375219, 3375793
E.mail:d.eleg3@mofadm.gr